

DIGITÁLIS ÍRÁSTUDÁS LINUXON

5. kötet

A multimédia és a szórakozás világa Sulix
Professional rendszeren

1.0 verzió, 2010

Készítette: ULX Kft.

Közreadva a Creative Commons

(Nevezd meg!-Így add tovább! 2.5 Magyarország)

licenc alatt

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
Üdvözljük a multimédia és a szórakozás világában.....	6
Multimédiára és szórakozásra felkészítve.....	6
Szórakoztató alkalmazások rendszerünkön.....	6
Zenehallgatás.....	7
Zenei CD-k lejátszása.....	8
Videók lejátszása.....	8
Fényképek kezelése és rendszerezése.....	9
Professzionális vektorgrafika és képszerkesztés.....	9
A Rhythmbox zenelejátszó alkalmazás használata.....	10
A felhasználói felület bemutatása.....	10
Automatikus mappafigyelés bekapcsolása.....	11
Zenék importálása.....	11
Vizualizáció bekapcsolása.....	13
Jamendo és Magnatune ingyenes „zeneboltok” használata.....	13
Lejátszólisták.....	14
Zene megosztása a hálózaton.....	14
A Totem médialejátszó alkalmazás használata.....	17
A rendszerrel érkező kisebb játékok bemutatása.....	20
A kártyajátékok mestere.....	20
Aknakereső – az örök klasszikus.....	21
Blinken – tesztelje rövidtávú memóriáját.....	22
Iagno – Othello avagy Reversi.....	22
Kanagram – játék a szavakkal.....	23
KHangman – klasszikus akasztófajáték modern köntösben.....	23
Sudoku – Játék a számokkal.....	24
A Nexuiz és a VDrift játékok áttekintése.....	25
A VDrift szimulátor.....	25
A Nexuiz akciójáték bemutatása.....	27
A GIMP képszerkesztő rövid ismertetése.....	32
Az Inkscape vektorgrafikus program használata.....	35
A vektorgrafika fogalma.....	35
A program használatának alapjai.....	35
SuliX Professional aktiválása előfizetéssel rendelkező felhasználóknak.....	38
A rendszer-aktiválást segítő beépített alkalmazás.....	38
SuliX Professional rendszer bővítése Multimedia Edition változatra.....	40

Bevezetés

Üdvözljük a Kedves Olvasót a **Digitális írástudás Linuxon** című könyvsorozat szerzői nevében. Jelen könyv célja a számítógépes alapismeretek átadása és a számítógép használatának első lépései során segítséget nyújtani a felhasználónak, tehát végső soron hozzásegíteni a digitális írástudás megszerzéséhez. A kötetsorozat az alábbi 5 kötetből áll:

- 1) Elméleti alapok
- 2) A SuliX Professional használatának alapjai
- 3) Irodai alkalmazások használata SuliX Professional alatt
- 4) SuliX Professional az iskolában és a tanulásban
- 5) A multimédia és a szórakozás világa SuliX Professional rendszeren

A digitális írástudás egy olyan ismerethalmazt jelöl, melyet a 21. században élő ember egyre kevésbé nélkülözhet. A számítógép egyre nagyobb szerephez jut az emberek mindennapjaiban, ezért használatának ismerete nagyon fontos. A számítógép kezelése nem olyan bonyolult, mint amilyennek első látásra tűnhet, bár az első lépések kicsit nehéznek bizonyulhatnak, egyes elvek szokatlanok lehetnek, kellő kitartással azonban Ön is elsajátíthatja azokat a fogásokat, mellyel gyakorlott számítógép-felhasználóvá válhat.

A számítógép használatához nem szükségesek különleges képességek, elegendő pusztán megérteni a jelen könyvben leírt szövegeket.

A tankönyv végére Ön elsajátíthatja a számítógép működésének alapjait, megismeri a számítástechnika alapfogalmait és a számítógépek felépítését, de a legfontosabb, hogy megtanulja kezelni a SuliX Professional rendszert a mindennapi használatához szükséges szinten.

Jelen mű szerzői jogai az ULX Kft.-t illetik meg. A könyvsorozat a **Creative Commons 2.5**¹ **Nevezd meg! - Így add tovább! 2.5 Magyarország Licenc** alapján kerül közreadásra. Ennek értelmében a mű szabadon másolható, terjeszthető, bemutatható és előadható a licencben szabályozott módon.

1. A licenc szövegének megtekintéséhez látogassa meg a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/> webcímet vagy küldjön egy levelet a következő címre: Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.

A könyvben találhatóak olyan részek, melyek nem szükségesek feltétlenül a SuliX Professional használatához, pusztán csak a megértést segítik. Ezek általában a hétköznapi életből hoznak példákat. Az ilyen részeket a könyvben az alábbihoz hasonló szövegdobozok tartalmazzák:

Egy hétköznapi példa:

Az ilyen kinézetű szövegdobozok a hétköznapiakból hoznak példákat az adott fejezet vagy program használatának megértéséhez, elolvasásuk azonban nem kötelező, át is ugorhatóak.

A példánk szereplői Hekk Ervin, Debi János és Tar Géza, akik általános számítás-technikai ismerettel rendelkező felhasználók.

A téma iránt jobban érdeklődők elmerülhetnek a részletekben, ha elolvassák a nem alapvető információkat tartalmazó részeket is. Az ilyen információk az alábbi szövegdobozokban találhatóak:

Mi történik a színfalak mögött?

Az ilyen szövegdobozok olyan információkat tartalmaznak, melyek a téma iránt jobban érdeklődőknek kiindulási pontul szolgálnak, segítik az elmélyülést, de a téma megértéséhez illetve a SuliX Professional használatához nem elengedhetetlenül szükségesek.

Ha nem kívánunk a részletekbe menő információkat olvasni, esetleg nem kívánunk foglalkozni a technikai részletekkel, nyugodtan ugorjuk át az ilyen részeket. Aki azonban ezen háttér-információknak is birtokában van, az könnyebben, változatosabban, célszerűbben használhatja az ismereteit.

Üdvözljük a multimédia és a szórakozás világában

Multimédiára és szórakozásra felkészítve

A számítógépünket nem csak munkára használhatjuk, hanem szabadidőnk eltöltésére is, például filmeket nézhetünk, zenét hallgathatunk, vagy szerkeszthetünk, de ha kedvünk tartja, játszhatunk is rajta. A SuliX Professional ezen feladatokra mind készen áll. Alapértelmezetten tartalmaz egy média-lejátszót, amellyel különböző videókat tekinthetünk meg, illetve zenelejátszót, amivel rendezhetjük és kiválogathatjuk a hallgatni kívánt zenéinket. Ezen kívül néhány játékot is tartalmaz, hogy elűthesse unalmas perceit.

A lejátszás során a különböző programokban lehetőségünk van a hangerő állítására, de állíthatjuk az összes alkalmazás hangerejét egyszerre is, mégpedig a felső panelen található hangerő-szabályozó kisalkalmazás segítségével. Erre rákattintva egy **csúszka** nyílik le, melynek fel-le mozgatásával a hangerőt növelhetjük illetve csökkenthetjük.

Hangerő beállítása

Szórakoztató alkalmazások rendszerünkön

A SuliX Professional telepítésekor lehetőség van az alaptelepítésen kívül egy olyan telepítésre is, ahol két komolyabb játék is a rendszerre települ. Ha Ön telepítette a számítógépére a SuliX Professional rendszert, akkor lehetősége volt játékokkal telepíteni. Ha a számítógépével együtt jutott a SuliX Professional rendszerhez, valószínűleg a számítógépén van a két játék, mely a **VDrift** nevű élethű autóverseny-szimulátor és a **Nexuiz** nevű akciójáték. Ezekről bővebben A Nexuiz és a VDrift játékok áttekintése fejezetben olvashat, mely a 25. oldalon található.

Telepítéstől függetlenül a rendszeren megtalálható néhány kisebb szórakoztató játék, melyek az **Alkalmazások – Játékok** menüben találhatók meg, ezek leírása A rendszerrel érkező kisebb játékok bemutatása címet viselő fejezetben található a 20. oldalon.

Zenehallgatás

A SuliX Professional tervezése során fel lett készítve az összes nyílt formátumú zene lejátszására, valamint a legelterjedtebb zárt forrású formátum, az mp3 fájlok kezelésére. A SuliX Professional több kiadásban is terjesztésre kerül. Az egyik változata a Multimedia Edition, mely a bővített multimédia-támogatással rendelkezik. Ez a kiadás a kevésbé elterjedt, zárt formátumú hangfájlokat is támogatja. A Multimedia Edition név nélkül megjelölt alap változat az összes nyílt médiaformátumot támogatja, valamint a zárt mp3 formátumot is.

Az Ön SuliX Professional kiadásának ellenőrzésére nyisson meg egy mp3 fájlt, ennek mindenképpen lejátszhatónak és hallhatónak kell lennie. Ha ez nincs így, és a számítógéppel együtt jutott hozzá a SuliX Professionalhoz, forduljon a számítógép forgalmazójához. Ha a számítógéptől külön jutott hozzá a SuliX Professional operációs rendszerhez, forduljon az ULX Kft.-hez támogatásért.

A SuliX Professional Multimedia Edition változata tartalmazza egyéb multimédia formátumok támogatását is, a verzió ellenőrzéséhez nyisson meg egy wmv vagy egyéb zárt formátumú hangfájlt (ami nem mp3 típusú). Ha a lejátszás sikerül, biztos lehet abban, hogy Ön a bővített változattal rendelkezik. Ellenkező esetben az Ön által használt változat nem rendelkezik bővített multimédia-támogatással és az alábbi ablak fogadja majd nem támogatott multimédia-fájl megnyitásakor.

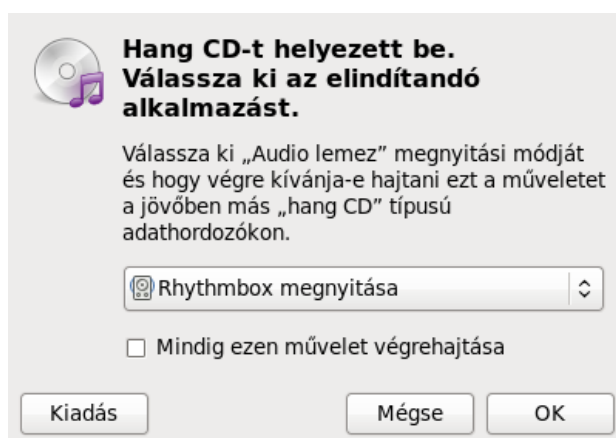

Hiányzó bővített multimédia kodekekre figyelmeztető ablak

Ha a fenti ablakot látja és szeretne az mp3-tól különböző formátumokat is lejátszani, a **Multimedia Edition** gombra kattintva a böngészője megnyitja azt az oldalt, ahol megrendelheti a rendszer bővítését **Multimedia Edition-re**. Ha bővítette előfizetését, mindenképpen újra kell aktiválnia SuliX rendszerét a **Rendszer – SuliX Aktiválása** alkalmazás segítségével, hogy települhessen az új előfizetéshez tartozó bővített multimédia-támogatás. A rendszer aktiválásáról bővebben olvashat a SuliX Professional aktiválása előfizetéssel rendelkező felhasználóknak című fejezetben (38. oldal) és a SuliX Professional rendszer bővítése Multimedia Edition változatra fejezetben (40. oldal).

Zenei CD-k lejátszása

Zenét nem csak hangfájlok formájában hallgathatunk, hanem audio CD meghallgatására is módunk van. Ha behelyezünk egy zenei CD-t, egy ablak jelenik meg.

Behelyezett hang CD automatikus elindítása

Ezt követően a kiválasztott alkalmazás megnyitja az CD-nket és igény esetén a számítógépre is másolja a kívánt formátumban a lemez tartalmát. A Rhythmbox használatáról részletesen olvashat a A Rhythmbox zenelejátszó alkalmazás használata fejezetben, ehhez lapozzon a 10. oldalra.

Videók lejátszása

A SuliX Professional hasonlóan a hangformátumokhoz, az összes nyílt videoformátumot is támogatja, az ehhez szükséges komponensek előzetesen telepítve vannak. Amennyiben bővített multimédia-támogatással rendelkező kiadása van, a zárt formátumok² is támogatottak, tehát az ilyen kódolású mozgóképek is lejátszhatóak számítógépén.

2. A legelterjedtebb zárt videoformátumok a divX kódolású avis és a wmv (windows media video)

A mozgóképek lejátszása alapértelmezetten a **totem**³ nevű programmal történik. Ha egy videót megnyitunk a fájlböngészőből, elindul a médialejátszó és elkezd játszani a videónkat.

A Totem alkalmazás használatának részletes megismeréséhez lapozzon a A Totem médialejátszó alkalmazás használata fejezethez a 17. oldalra.

Fényképek kezelése és rendszerezése

Ha rendelkezik digitális fényképezőgéppel, bizonyára rengeteg fénykép gyűlhet össze az évek során. Ezek tárolása és áttekinthető rendszerezése nem kis feladat, főleg utólagosan, ha már összegyűltek a képek.

A SuliX Professional a Shotwell programot kínálja a fényképek rendezésére. A program rövid ismertetése Hiba: A hivatkozás forrása nem található fejezetben található (Hiba: A hivatkozás forrása nem található. oldal).

Professzionális vektorgrafika és képszerkesztés

A SuliX Professional két programot is tartalmaz, mellyel komolyabb grafikus feladatokat végezhet. Az egyik a GIMP, mellyel fényképeket retusálhat illetve készíthet új rastergrafikus ábrákat. A másik az Inkscape nevű vektorgrafikus szerkesztő.

A lényegi eltérés a két képtípus között az, hogy a rastergrafikus ábrák képpontokat tartalmaznak, míg a vektorgrafikus ábrák csak irányokat, ezért az ilyen képek tetszőleges méretűre nagyíthatók.

Ezen két programról a A GIMP képszerkesztő rövid ismertetése (32. oldal) és Az Inkscape vektorgrafikus program használata (35. oldal) fejezetekben olvashat.

3. A totem képes hangfájlokat is megnyitni, de csak lejátszólistákat támogat és nem képes zenéink rendezésére

A Rhythmbox zenelejátszó alkalmazás használata

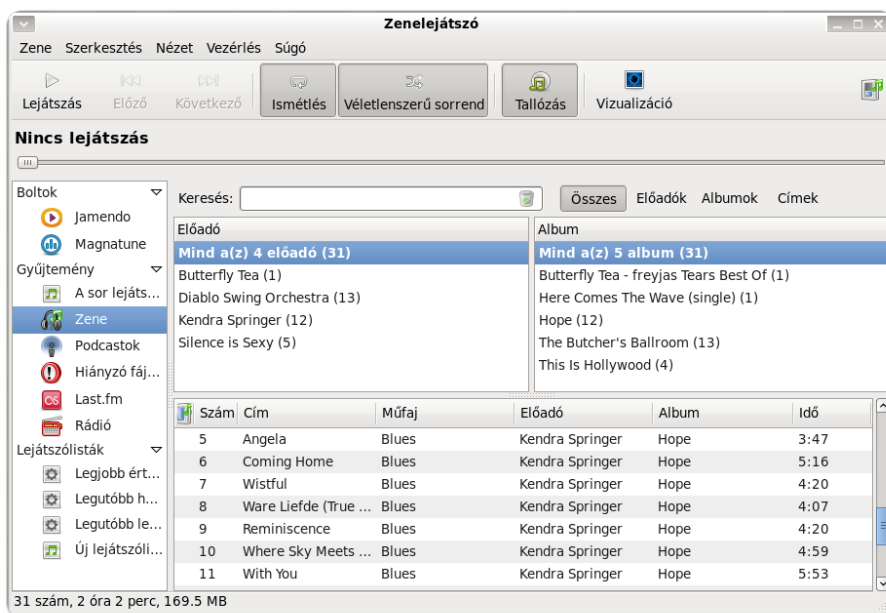
Amennyiben **több**, mint egy **albumnyi zenét** szeretnénk a számítógépen vagy külső eszközön tárolni és hallgatni, kívánatos lehet a **zenék rendszerezése**. Ha több előadó, több album vagy több műfaj is van köztük, megfontolandó a **Rhythmbox** zenetárának használata.

Mint a legjobb **nyílt forráskódú zenelejátszó projekt**, a Rhythmbox került kiválasztásra a SuliX Professional rendszerbe, hogy alapértelmezett **médialejátszó** legyen a több száz közül. **Kiegészítőkkel való bővíthetősége és funkciói** kiemelik a többi nyílt forráskódú alkalmazás közül.

A Rhythmbox alkalmazással előadó, album és stílus szerint csoportosíthatja és játszhatja le a számítógépen és a külső adathordozókon tárolt zenéit. Képes arra is, hogy **automatikusan átvizsgálja a megadott zene mappát** (mely alapértelmezetten a saját könyvtárunkban található Zenék mappa) és képes a változások detektálására is. Tehát ha hozzáadunk új zenéket a zenemappánkhoz, az automatikusan importálásra kerül a zenegyűjteménybe, ehhez még a programot sem kell újraindítani, ha pedig törölünk fájlokat, azok eltűnnek a gyűjteményből is.

A felhasználói felület bemutatása

A felhasználói felület logikusan felosztott részekből áll. A felső sorban találhatóak a vezérlőgombok, melyekkel a lejátszást elindíthatjuk, leállíthatjuk, számon belül tekerhetünk, számot ugorhatunk vagy bekapcsolhatjuk a vizualizációt, valamint a véletlen lejátszást és az ismétlést kapcsolhatjuk ki illetve be.

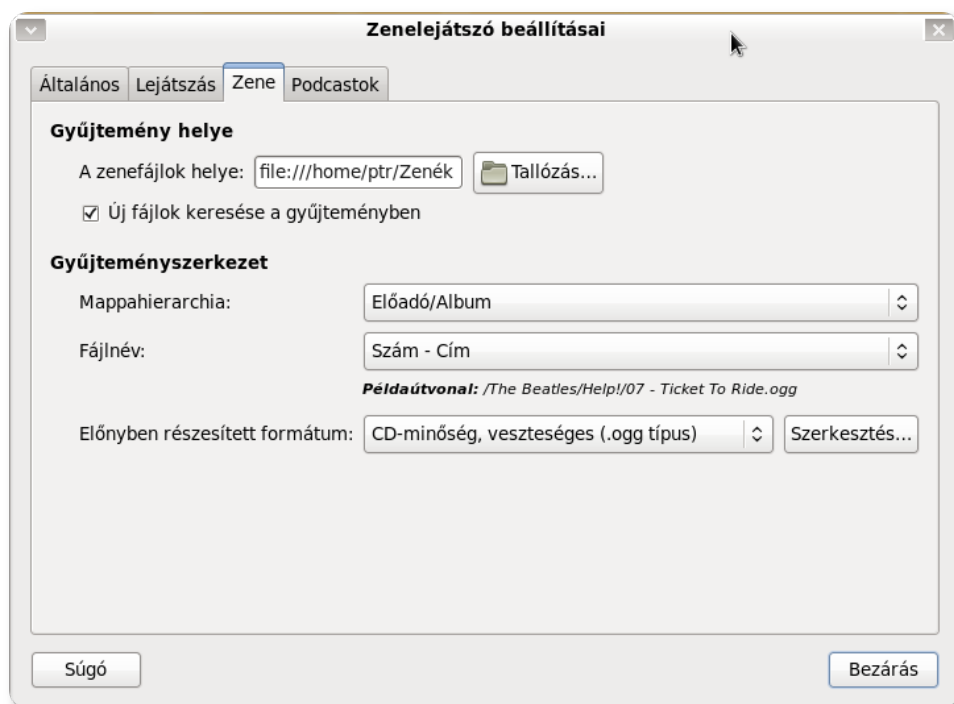

A Rhythmbox ablaka a zenékkal

Ha szeretne egy adott előadótól, egy adott albumról zenét hallgatni, vagy egy adott számot meghallgatni, kattintson duplán rá.

Automatikus mappafigyelés bekapcsolása

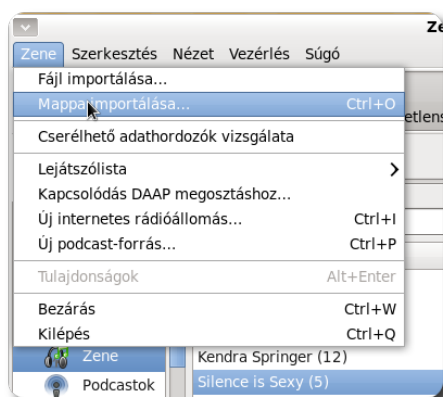
Az automatikus mappafigyelés bekapcsolásához nyissuk meg a beállításokat a **Szerkesztés – Beállítások** menüt. A megjelenő ablakban a **Zene** fül alatt a zenefájlok helyét állíthatjuk át a **Tallózás** gombbal, míg az **Új fájlok keresése a gyűjteményben** melletti jelölőnégyzetbe tett pipával bekapcsolhatjuk a mappa folyamatos figyelését.

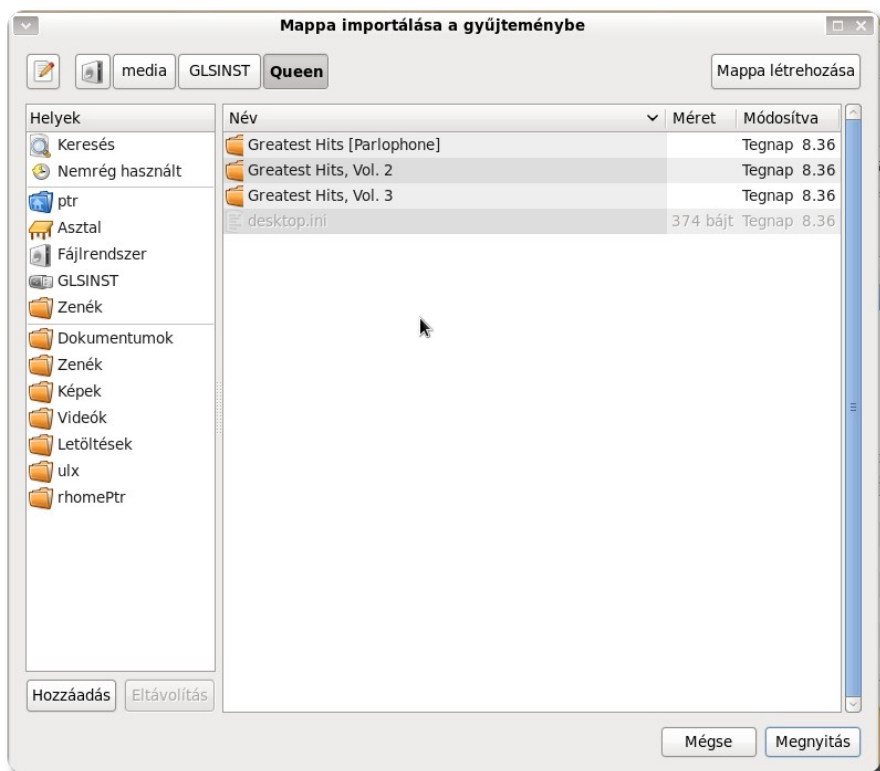
Figyelendő mappa beállítása

Zenék importálása

Ha egy olyan helyről szeretnénk zenét hallgatni, mely nem a zenegyűjteményként megjelölt mappa, kézzel kell importálnunk a mappát (vagy ha csak adott fájlokat akarunk használni, akkor azokat). Ehhez válasszuk a **Zene – Fájl/Mappa importálása** pontot. A megjelenő ablakban pedig válasszuk ki a hallgatni kívánt zenéket. Ha a Ctrl gombot nyomva tartja, több fájlt vagy mappát is kiválaszthat, a Shift lenyomásával pedig régiót jelölhet ki.

Fájlok vagy mappák importálása a gyűjteménybe

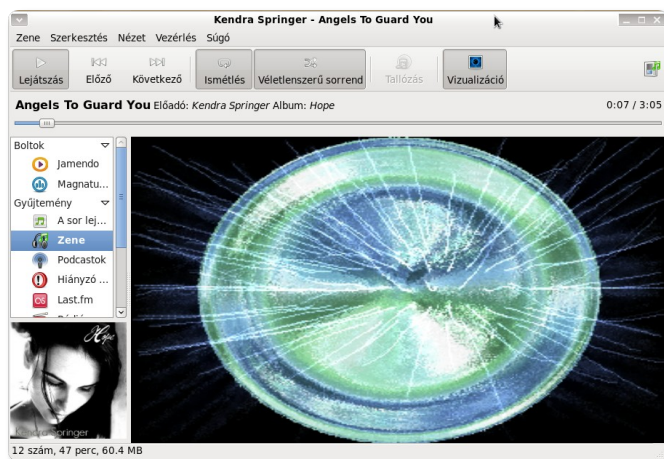
Fájlok/mappák kiválasztása

Az importált zenék nem kerülnek a gyűjteményt tartalmazó mappába, hanem a jelenlegi helyükről hallgatjuk őket. Így ha egy külső (például pendrive) forrásról hallgatunk zenét, annak eltávolításakor a zenék nem jelennek meg többé a gyűjteményben. Ha szeretné a külső adathordozó eltávolítása után is hallgatni a zenéket, **másolja** őket a Zenék⁴ mappába.

4. Vagy abba a mappába, melyet a zenegyűjtemény számára beállított

Vizualizáció bekapcsolása

Ha szeretné a zenéit „látni” zenehallgatás közben, kapcsolja be a vizualizációt. Ez nem más, mint egy – a zene ütemére hullámmzó – dinamikus ábra. Kikapcsolni a **Vizualizáció** gomb ismételt megnyomásával lehet.

Bekapcsolt vizualizáció

Jamendo és Magnatune ingyenes „zeneboltok” használata

A nyílt forráskódú szoftverek zenei megfelelője a – jelen könyvhöz hasonló – Creative Commons licenc alatt terjesztett zene. Azon előadók, akik hobbiból zenélnek, gyakran alkalmazzák azt a gyakorlatot, hogy valamilyen szabad licenc alatt adják közre zenéiket, így jobban elérhetik potenciális hallgatóikat, de nem adják ki a kezükből az alkotáshoz tartozó kereskedelmi jogokat.

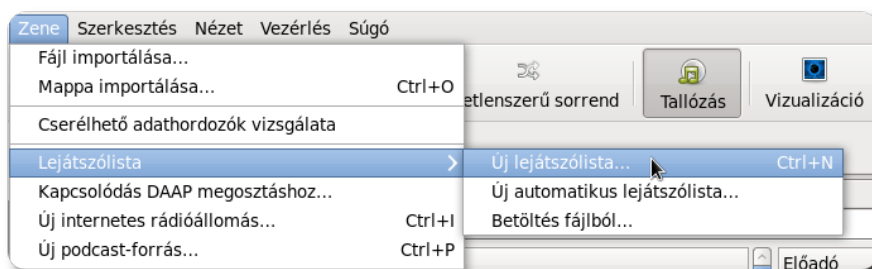
A felhasználók szempontjából azt jelenti az ilyen licenclésű zene, hogy ingyen hallgathatják, letölthetik és továbbadhatják mindaddig, amíg nem anyagi haszonszerzésből teszik. A **Jamendo** és a **Magnatune** pedig olyan „zeneboltok”, ahol hallgathatjuk ezen zenéket, ha pedig tetszik, támogathatjuk a zeneszerzőket és zenészeket tetszés szerinti összeggel (mely nem kötelező). A könyv írásakor a **Jamendo** zenetárából elérhető zenék száma: 251 587, mely 735 nap, 3 óra és 13 percnyi zenének felel meg. A Magnatune ennél jóval szerényebb, de még így is figyelemreméltó, 11248 számot kínál, közel 32 napnyi zenével.

A Rhythmbox közvetlenül képes ezen zenék lejátszására. A baloldali lista tetején szerepel a Jamendo és a Magnatune, ezekre kattintva a program letölti a rendelkezésre álló dalok listáját. A

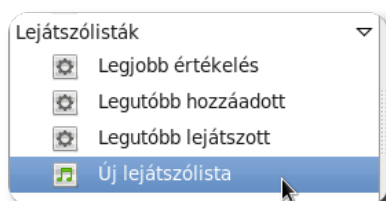
lejátszásuk ugyanúgy történik, mintha a mi számítógépünkön lennének a fájlok: **duplán rá kell kattintani a lejátszani kívánt előadóra, albumra, műfajra vagy számcímre.**

Lejátszólisták

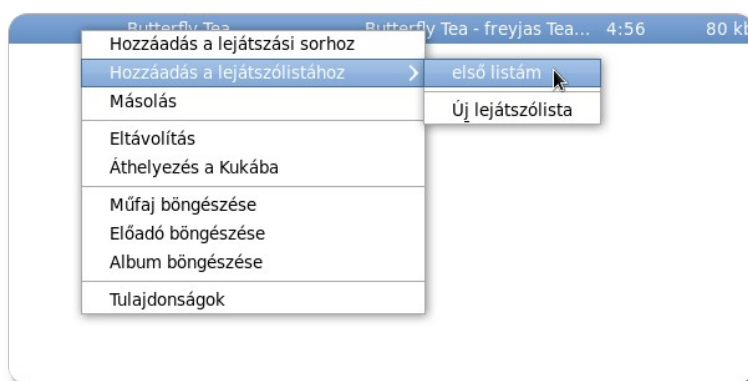
Ha egy több számból álló összeállítást kíván hallgatni és ezt későbbre is elmenteni, hozzon létre egy új lejátszólistát vagy a **Zene – Új lejátszólista**, vagy már közvetlenül a kiválasztott szám helyi menüjéből. A listának természetesen nevet is kell adni, ezt baloldalt teheti meg, ahol létrejött az új lista.

Lejátszólista létrehozása menüből

Az új lejátszólista

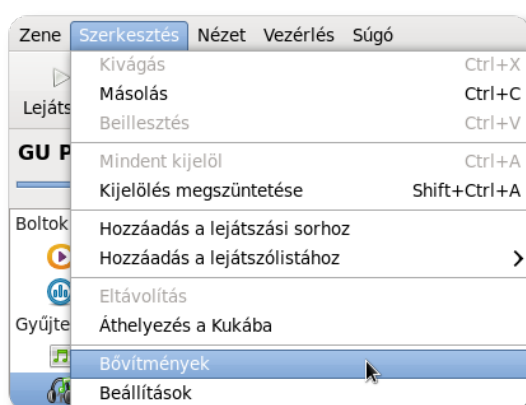

Lejátszólista létrehozása helyi menüből és a listához adás

Ha már létező listához szeretne hozzáadni egy zeneszámot, fogja meg a számot és húzza a lejátszólista nevére. Ezzel szintén hozzáadhatja a számokat a lejátszólistához.

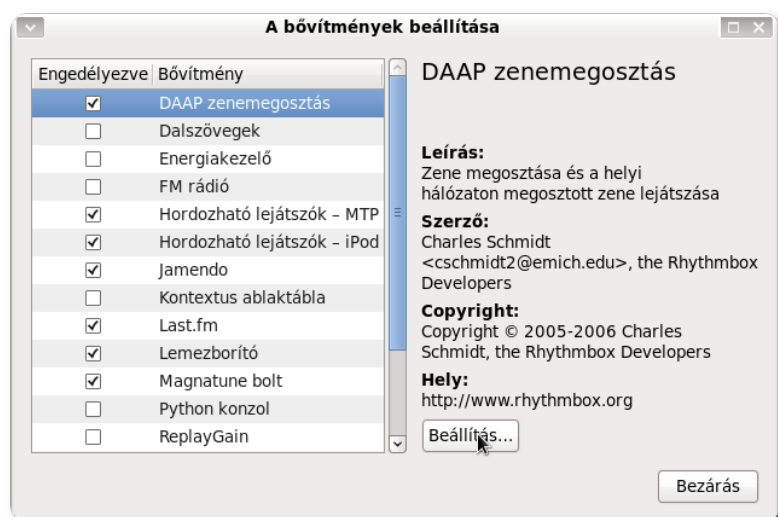
Zene megosztása a hálózaton

A Rhythmbox alkalmas arra is, hogy a hálózaton megossza a zenéit más Rhythmbox felhasználókkal. A DAAP bővítményt kell csupán bekapcsolnia és beállítania, melyet néhány egyszerű lépésben megtehet. Nyissa meg a bővítmények listáját a **Szerkesztés – Bővítmények** menüpont segítségével.

Bővítmények listájának megnyitása

Keresse meg a DAAP zenemegosztás bővítményt. Mivel a bővítmények ABC rendben vannak rendezve, ezért a lista elején lesz valahol. Ezt követően kattintson a **Beállítás** gombra.

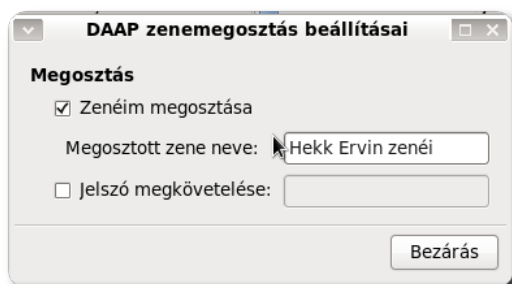

DAAP zenemegosztás beállítása

Adjunk nevet a zenemegosztásunknak, ez fog látszani más számítógépeken. Alapértelmezetten a felhasználónevünk alapján nevezi el a megosztást a Rhythmbox. Ha szeretnénk, hogy csak jelszóval lehessen hallgatni a megosztott zenéinket, azt is itt állíthatjuk be. Ha készen vagyunk, kattintsunk a Bezárás gombra. Ezzel be is állítottuk a zenemegosztást.

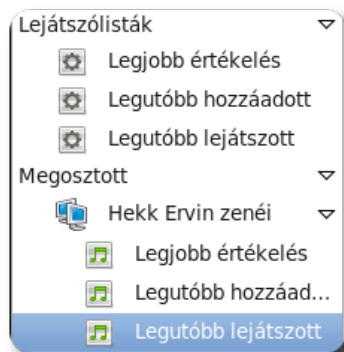
Mi történik a színfalak mögött?

A zenemegosztás csak akkor működik, ha a tűzfalon engedélyezve vannak a DAAP portjai, vagy a tűzfal kikapcsolt állapotban van. Ellenkező esetben a megosztott zene a hálózat más számítógépein nem lesz látható.

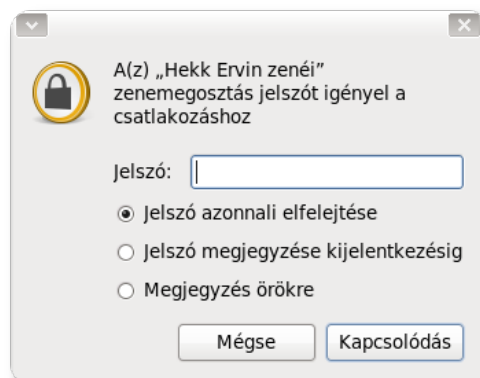

Zenemegosztás részleteinek beállítása

A zenemegosztáshoz való csatlakozásnál nem kell mást tenni, mint a baloldali listában a Megosztott csoportban kiválasztani a hallgatni kívánt megosztást. Ha a megosztás neve melletti nyílra kattintunk, láthatjuk (és természetesen hallgathatjuk is) a megosztott lejátszólistákat is.

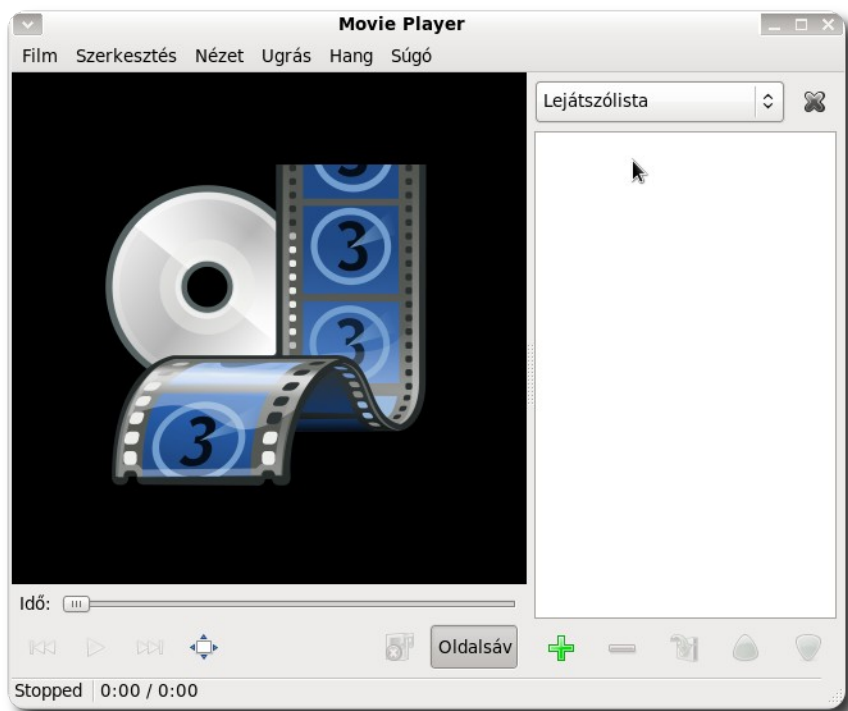
Megosztott zenék és a lejátszólisták

Jelszóval védett megosztáshoz való kapcsolódás

A Totem médialejátszó alkalmazás használata

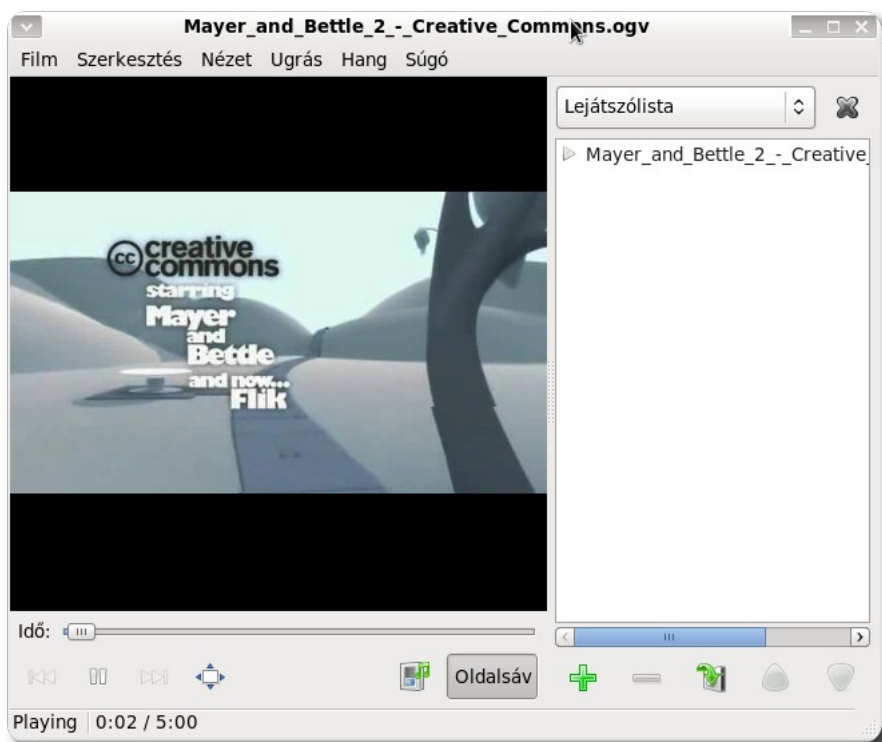
A Totem médialejátszó alkalmas zenék és videók lejátszására is, ha a fájlkezelőben rákattintunk egy médiafájltra, a totem az alapértelmezett alkalmazás, mely megnyitja. Emiatt legtöbbször nem is kell a menüt böngészni, hogy elindítsuk, hanem a médiafájl megnyitásával indítjuk a programot is. Ha mégis a menüből indítanánk, válasszuk az **Alkalmazások – Hang és videó – Médialejátszó** pontot.

Média nélkül megnyitott Totem alkalmazás

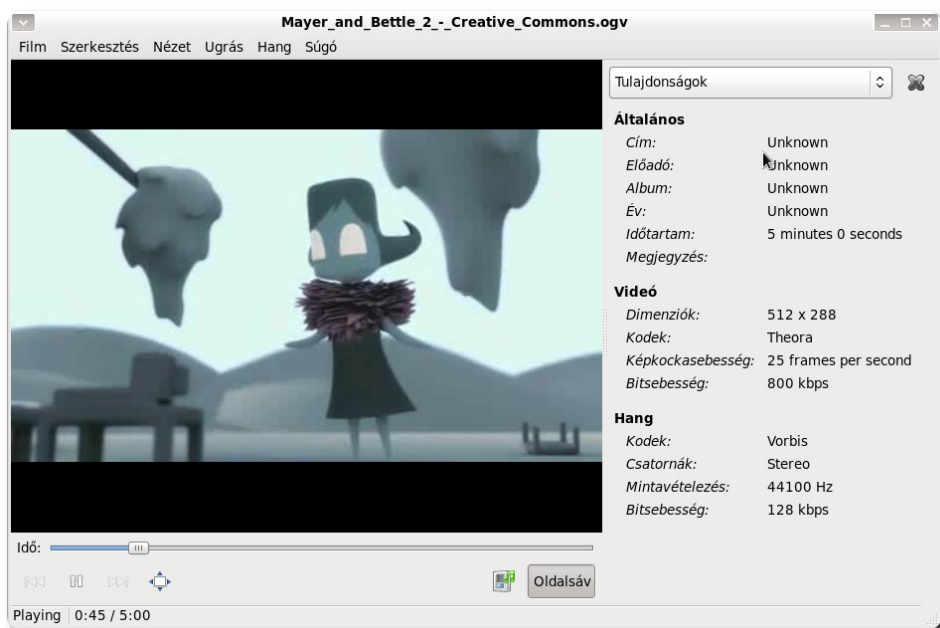
Ha megnyitott egy fájlt, az alkalmazás automatikusan elkezd lejátszani azt. Az oldalsáv alapértelmezetten a lejátszólistát mutatja, mely alatt a zöld plusz-jelre kattintva további médiumokat adhat a listához. Az egyes elemeket a listában pedig azok húzásával helyezheti át más sorrendbe.

A lejátszott fájl alatt található csúszka mozgásával a fájlban tetszőleges helyre tekerhet, alatta pedig látható a fájl hossza és az aktuális pozíció a fájlban belül.

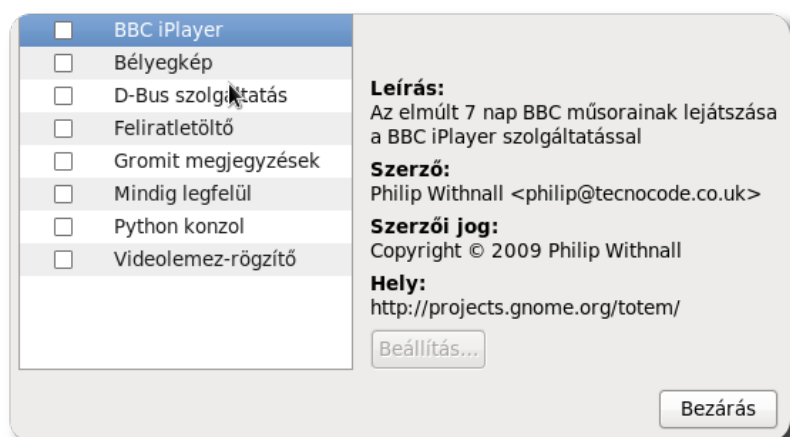
Médiafájl lejátszása és a lejátszólista

Ha az oldalsávon a legördülő menüre kattint, átválthat a **Lejátszólista** nézetéről a **Tulajdonságok** nézetre. Ekkor az aktuális fájlról kaphat részletes információkat.

Lejátszott fájl tulajdonságai

A Totem bővítményekkel is rendelkezik, melyeket a **Szerkesztés – Bővítmények** alatt érhet el.

Bővítmények listája

A rendszerrel érkező kisebb játékok bemutatása

A SuliX Professional telepítése tartalmaz néhány kisebb játékot, melyekkel elűtheti például a várakozás unalmas perceit, vagy kikapcsolódhat pár percre munka közben. A játékok indítása az **Alkalmazások – Játékok** menüből lehetséges.

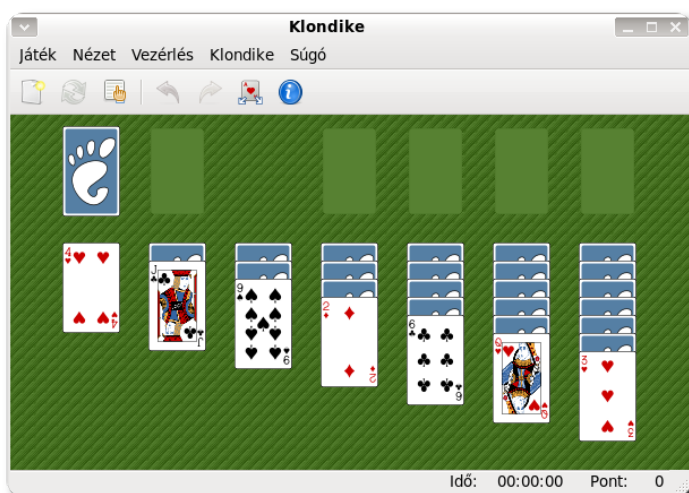

A játékok listája

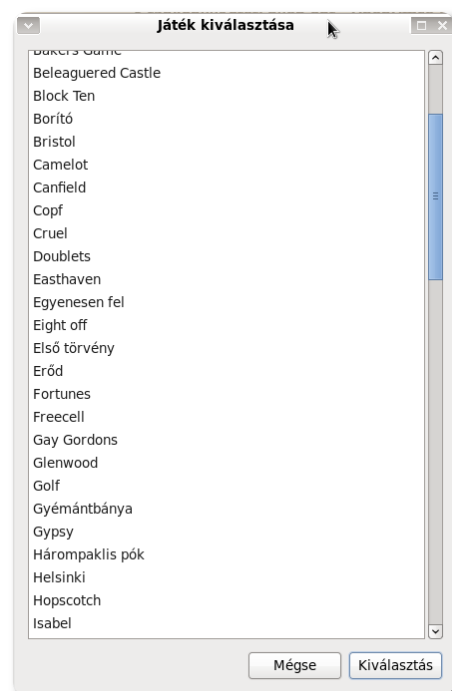
Az egyes játékok részletes leírása nem fér bele a könyvünk kereteibe, itt csak felsorolásszerű bemutatása következik.

A kártyajátékok mestere

Szeret pasziánszozni? Szívesen próbálná ki az egyszemélyes kártyajátékok hosszú listáját? Megismerkedne a Cruel játékkal? Nincs más teendője, mint elindítani az AisleRiot játékprogramot. Alapértelmezetten egy pasziánsz-játék fogadja a felhasználót, de a **Játék – Játék kiválasztása** menüvel több oldalnyi játék listájából választhat.

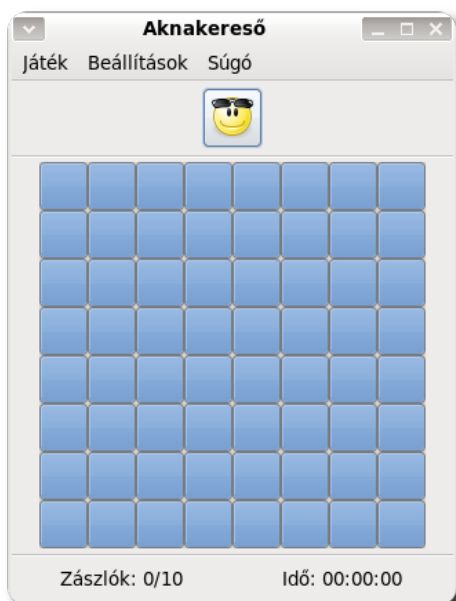
Pasziánsz

Elérhető játékok listájának részlete

Aknakereső – az örök klasszikus

A már-már klasszikusnak számító logikai játék a SuliX Professional rendszerben is megtalálható. A játék célja megtalálni az összes elrejtett aknát a felfedett mezőkön szereplő számok segítségével.

Az aknakereső ablaka

Elvesztett játék vége

Blinken – tesztelje rövidtávú memóriáját

A tanulással-oktatással foglalkozó kötetben már ismertetett alkalmazás célja, hogy tesztelje, fejlessze memóriáját. A játékban négy különböző színű felvillanó kör felvillanásának sorrendjét kell megjegyezni és megfelelő sorrendben rájuk kattintani.

Tesztelje memóriáját

Iagno – Othello avagy Reversi

A népszerű játékot egy barátunk vagy a számítógép ellen játszhatjuk 3 nehézségi fokban. A játék célja minél több korongot birtokolni. A korongok letevésénél az ellenfél közbelső korongjait is megkapjuk.

A játék kezdőképe

Kanagram – játék a szavakkal

Az anagramma az eredeti szó betűinek összekeveréséből nyerhető. A játékban különféle kategóriákban több nehézségi szinten kell szavakat kitalálnunk a betűhalmaz segítségével. A szerintünk helyes megoldást csak be kell gépelnünk és Entert ütnünk.

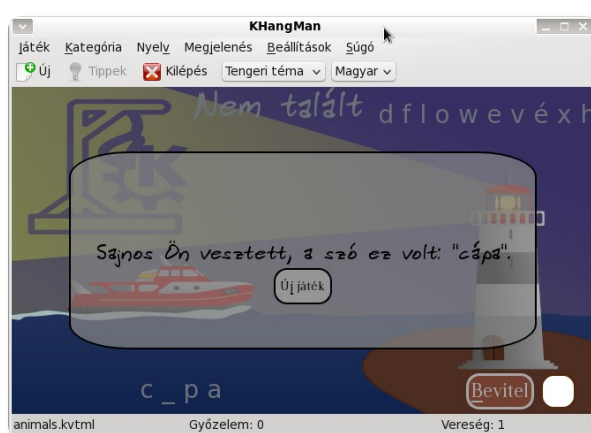
A lexikon összekevert betűi

KHangman – klasszikus akasztófajáték modern köntösben

Bizonyára ismerős mindenki számára az akasztófajáték. Betűk kérésével kell kitalálni szavakat, fogalmakat. A helytelen betűk kérésénél egyre jobban kirajzolódik a felakasztott fogaskerék. Ha kész a rajz, veszítettünk.

A játék képernyője

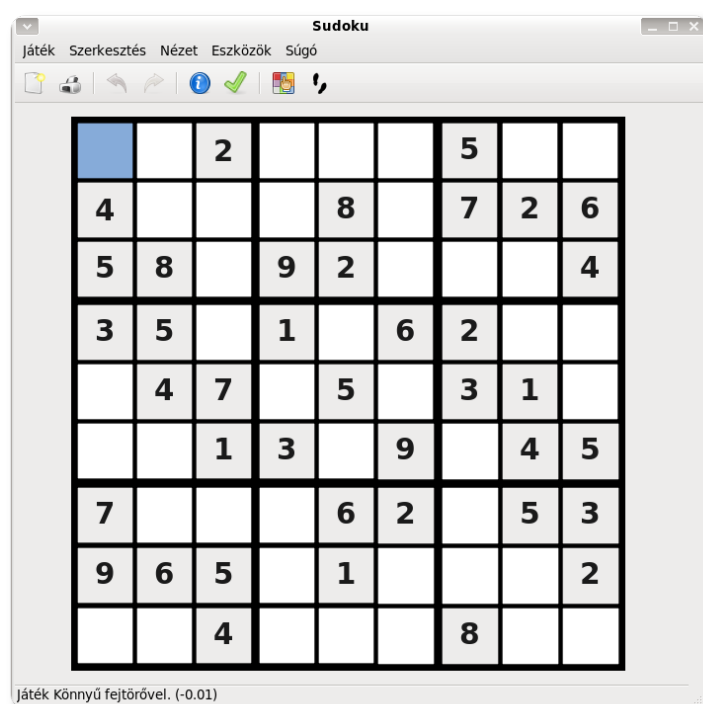

Elvesztett játszma

Sudoku – Játék a számokkal

A sudoku játékban 9 x 9 négyzetből álló nagy négyzetben kell elhelyezni a számokat 1-től 9-ig úgy, hogy egy tetszőleges sorban, oszlopban és háromszor hármas négyzetben mindegyik szám csupán egyszer forduljon elő. Segítségül bizonyos számokat előre megadnak.

A játékban 150 előre letárolt játék van, de a játék új fejtörők előállítására is képes (Eszközök – Új fejtörők előállítása).

Egy kitöltetlen sudoku játék

A Nexuiz és a VDrift játékok áttekintése

Amennyiben a telepítéskor a SuliX Professional telepítése játékokkal pontot választotta (vagy feltelepített játékokkal jutott hozzá számítógépéhez), a Nexuiz és a VDrift játékok is megtalálhatók rendszerén.

A játékokkal játszani kell, így kitapasztalhatja, hogyan működnek. Ez a fejezet nem kíván részletekbe menő ismertetést adni az egyes játékokról, csupán csak kedvcsináló óhajt lenni.

A VDrift szimulátor

A VDrift egy versenyautó-szimulátor, ahol rengeteg pályán versenyezhetünk sokféle típusú autóval. Szavak helyett inkább néhány képernyőképpel próbálunk kedvet csinálni a kipróbálásához.

Régi autó modellje a VDriftben

Formula 1-es autó a pályán

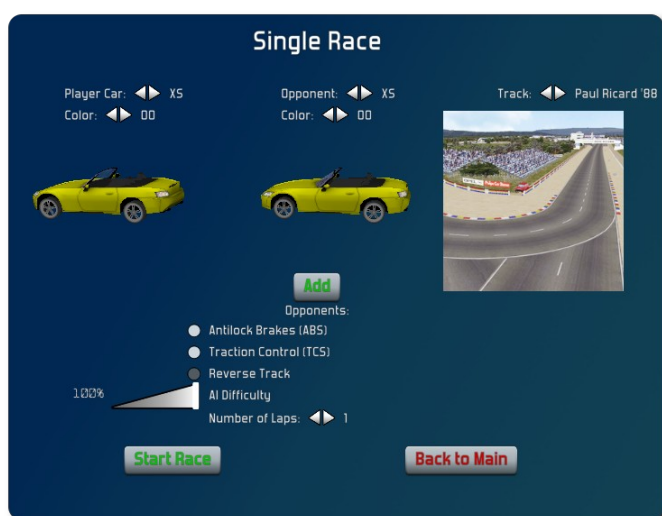
Verseny a számítógép vezette autók ellen

A játék indítását követően (Alkalmazások – Játékok – VDrift) a menübe jutunk. Ha csak **gyakorolni** kívánunk, a **Practice Game** pontot válasszuk, ha a **számítógép vezette versenyautók** ellen kívánunk versenyezni, a **Single Race** menüpontra kattintsunk.

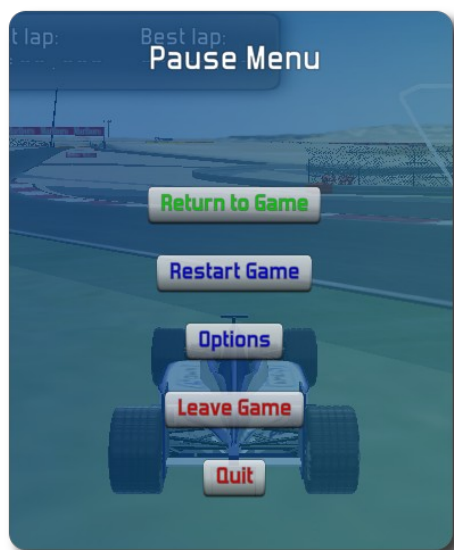
A VDrift menüje

Ezt követően ki kell választanunk, hogy melyik pályán és milyen autóval szeretnénk menni, illetve az ellenfeleket is ki kell választanunk, ha versenyt választottunk. Autót, autósínt és pályát a megfelelő jobbra-balra nyilak segítségével választhatunk. Ellenfél hozzáadása az autó kiválasztása után az **Add** gombra kattintással lehetséges.

Versenyautók, pálya és a verseny részleteinek beállítása

A játékot megszakítani verseny közben az Esc billentyűvel lehet, kilépés a Quit megnyomásával történik.

Játék menüje verseny közben

A Nexuiz akciójáték bemutatása

A Nexuiz akciójátékot egy vagy több játékos játszhatja. Ha egyedül szeretnénk játszani, a számítógép irányította mesterséges intelligenciával rendelkező játékosok ellen küzdhetünk, hálózati kapcsolat esetén pedig vagy helyi, vagy az interneten lévő szerverekre kapcsolódva játszhatunk.

A játék elindításához kattintson az **Alkalmazások – Játékok – Nexuiz** pontra. A program elindulását követően a főmenüt láthatjuk, itt választhatjuk ki a játék típusát (egy – vagy többjátékos mód), illetve itt szabhatjuk testre a játék kinézetét és viselkedését.

A játék főmenüje

A játék beállításaihoz kattintson az alsó Settings lehetőségre, ekkor a felugró ablakban lehetősége van az egyes fülkre kattintva különféle beállítások megtételére. Az Input fül alatt beállíthatja, hogy milyen beviteli eszközökkel kívánja irányítani a játékot és azok hogyan viselkedjenek, a Video fül alatt a játék képi megjelenítését változtathatja meg, stb.

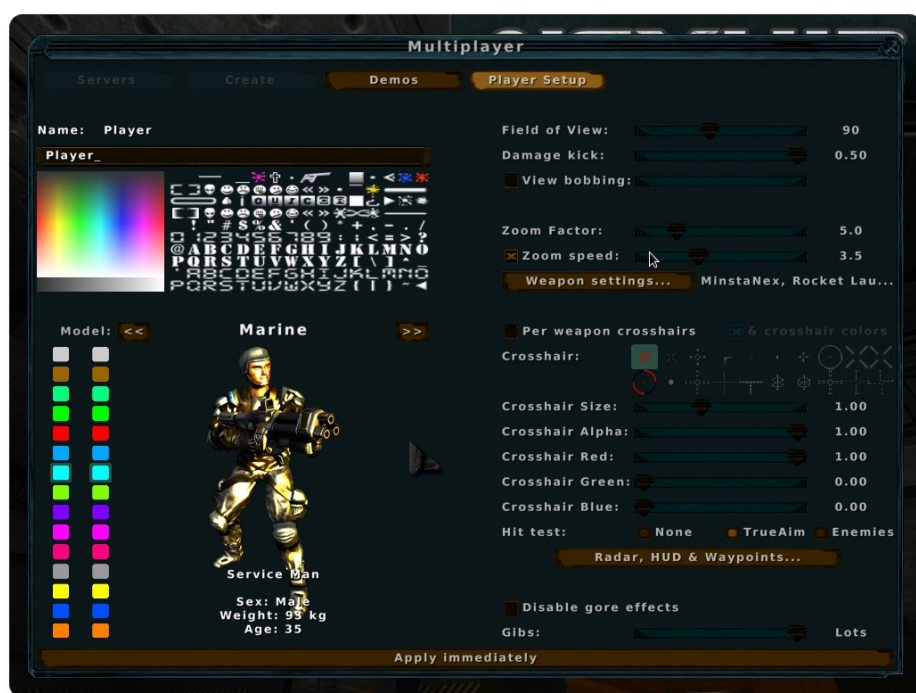

A játék beállításai az egyes fülök alatt lehetségesek

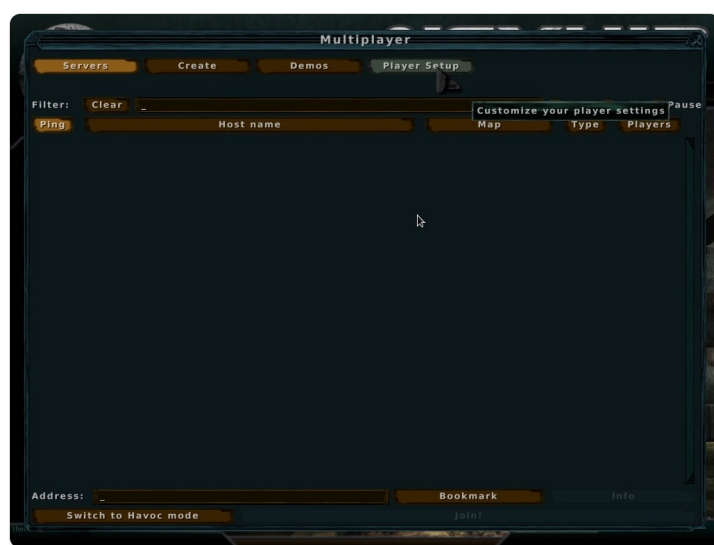
Az Esc billentyűvel léphet vissza a főmenübe. Ha egyedül játszana, akkor a Singleplayer-t, ha mások ellen játszana, a Multiplayer-t válassza. Az egyjátékos módban pályát kell csak választania, míg többjátékos módban a karaktere kinézetét és a szerveret, amihez csatlakozni kíván.

Egyjátékos mód beállítása és elindítása

Karakter megjelenésének beállítása

Elérhető szerverek listája

A játék elindítását követően nincs más teendője, mint élveznie a kidolgozott grafikát és a dinamikus játékmenetet. Kilépni a menü jobb alsó sarkában található Quit gomb megnyomásával lehet.

Látványos effektek

A GIMP képszerkesztő rövid ismertetése

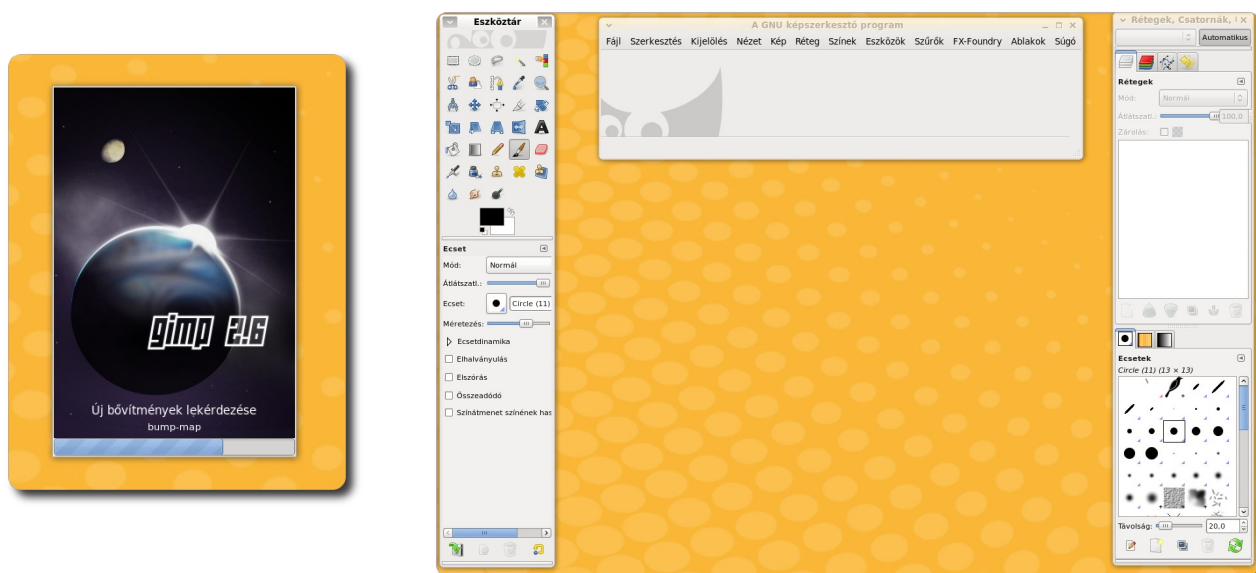
A GIMP képszerkesztő már létező rasztergrafikus ábrák módosítására vagy újak létrehozására egyaránt alkalmas, a legelterjedtebb rasztergrafikus szerkesztőprogram. Hibák eltüntetése, utólagos korrekció és speciális effektek hozzáadása, ez a GIMP használatával mind mind lehetséges.

A GIMP egy mozaikszó, jelentése **GNU Image Manipulation Program**⁵. Rengeteg elterjedt formátumot képes kezelni (írni és olvasni egyaránt), funkcióinak száma pedig annyi, hogy felsorolásuk is nehézkes lenne.

A program elindítható az **Alkalmazások – Grafika – A GNU képszerkesztő program** megnyitásával, vagy egy képfájltra jobb gombbal kattintva a **Megnyitás ezzel** menüből **A GNU képszerkesztő program** választásával.

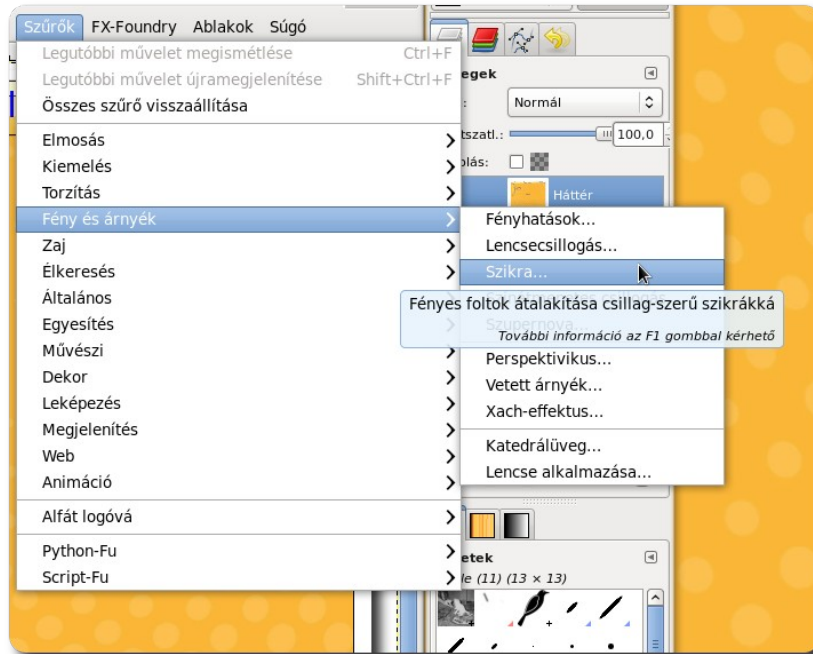
Az alkalmazás teljeskörű dokumentációja elérhető a docs.gimp.org weboldalon, a fejezet csupán csak ismerkedés a programmal.

A program elindulása után alapértelmezetten 3 ablakkal jelenik meg: **Eszköztár**, a **szerkesztendő kép** és a **Rétegek, csatornák eszköztár**.

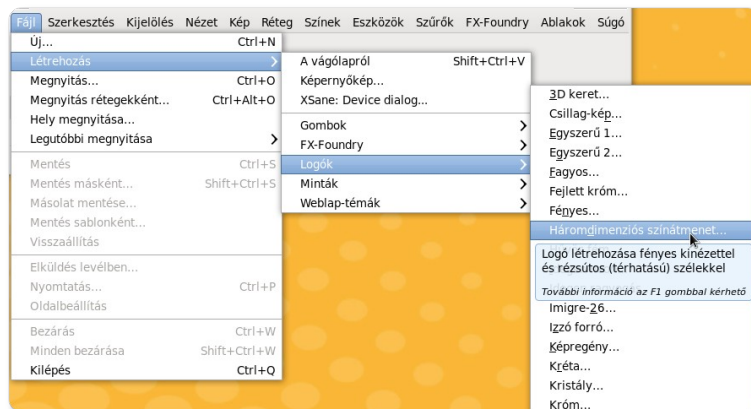

5. A GNU Image Manipulation Program jelentése: GNU Képszerkesztő program

A megnyitott képen a baloldali **Eszköztár** eszközeivel lehet, a jobboldalon pedig a szerkesztés rétegét, módját, stb. szabhatjuk meg. Különleges hatásokat a **Szűrők** és az **FX-Foundry** menük almenüinek használatával érhetünk el.

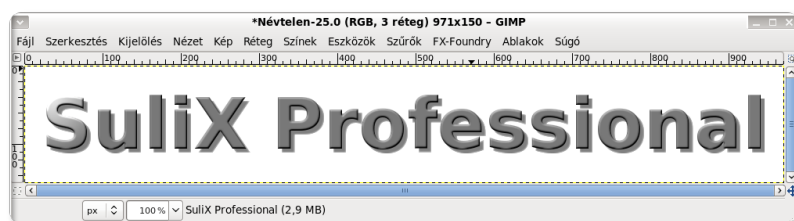
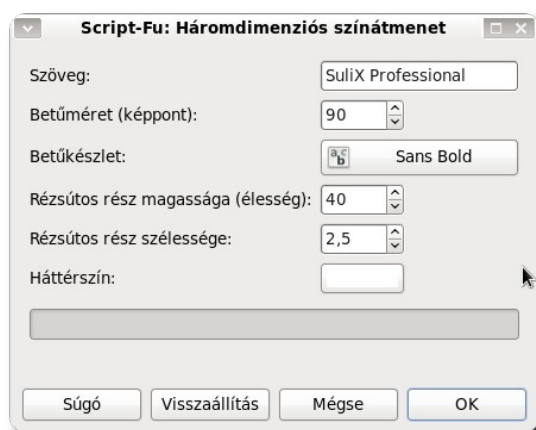

Tetszetős feliratokat is egyszerűen készíthetünk. A **Fájl – Létrehozás – Logók** menüben sokféle logó közül választhatunk.

Logó kiválasztása

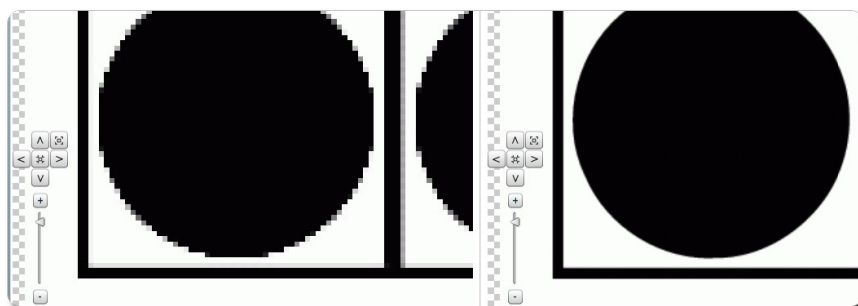
Ezt követően állítsuk be a logó betűtípusát, méretét, stb. Ezután nyomjunk meg az **OK** gombot.

Az Inkscape vektorgrafikus program használata

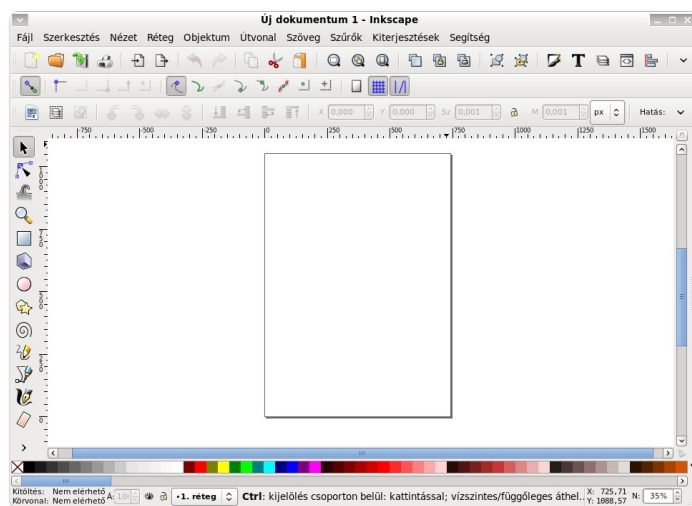
A vektorgrafika fogalma

A vektorgrafika vagy geometriai modellezés a számítógépes grafikában az az eljárás, melynek során geometriai elemeket (például pontokat, egyeneseket, görbéket és sokszögeket) használunk a képek leírására. Ennek az ellentéte az előző fejezetben is tárgyalt rastergrafika, ahol a képek leírására szabályos elrendezésű pontokat használunk.

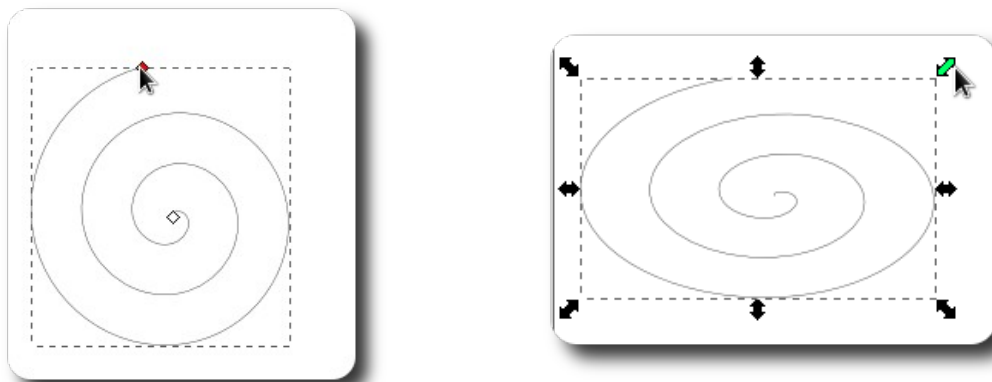

A program használatának alapjai

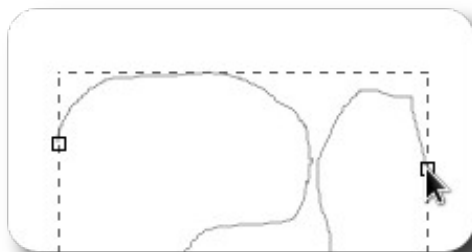
Az Inkscape az Alkalmazások – Grafika – Inkscape – vektorgrafikai szerkesztő helyről indítható. A program kezdőképernyőjén baloldalt láthatjuk az egyes eszközöket, felül a használt eszköz beállításait, alul pedig a színskálát.

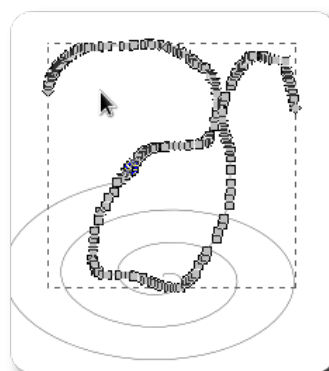
Válasszuk a spirált, és hozzunk létre egy objektumot. A létrejött objektumra kattintva megjelennek a sarkán a nyilacsák, melyek segítségével átméretezhetjük őket, még egyszer rájuk kattintva pedig a forgatást, torzítást lehetővé tevő nyilak.

Természetesen rajzolhatunk szabad kézzel is, a rajzolt vonal pontok halmaza lesz, melyeket különböző ívek kötnek össze.

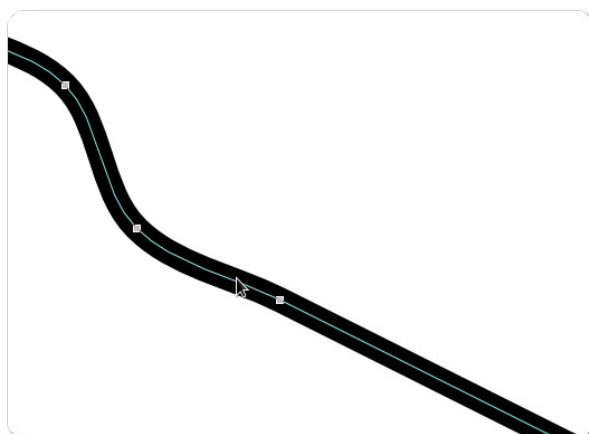
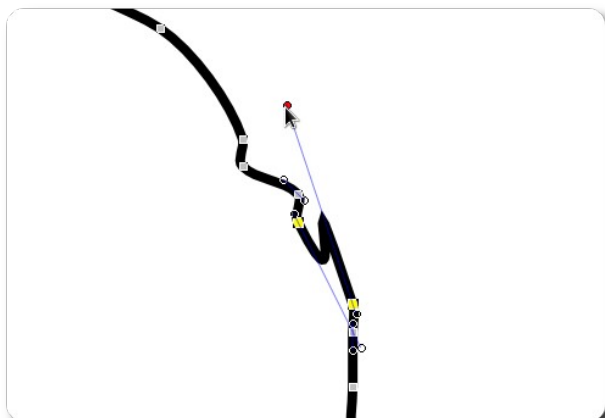

Kézi vonalrajz

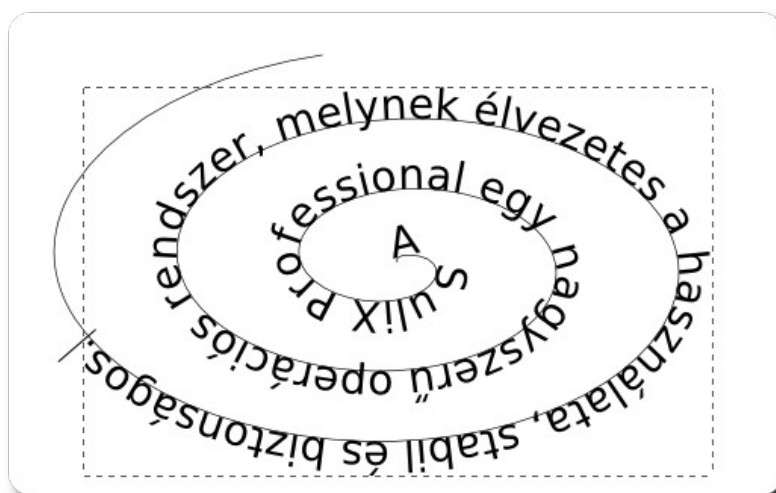
Mely rengeteg pontból áll

Az egyes vonalakat módosíthatjuk pontjaik húzásával, vagy a pontokat összekötő görbék burkolóinak megváltoztatásával.

Kinagyított vonalrészlet

Szövegeket is szerkeszthetünk, melyeket akár görbékre is ültethetünk.

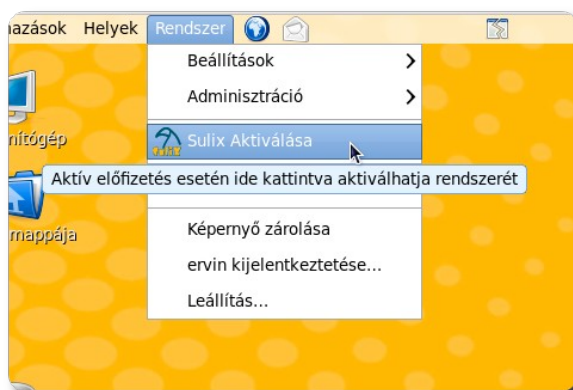

SuliX Professional aktiválása előfizetéssel rendelkező felhasználóknak

Ha SuliX Professional rendszeréhez frissítéseket kíván igénybe venni, regisztrációra lesz szüksége. Az egyes előfizetési típusokról és azok tartalmáról a sulix.hu oldalon tájékozódhat, ahol meg is rendelheti a különféle előfizetéseket. A fejezetben feltételezzük, hogy Ön már rendelkezik valamelyik előfizetéssel és már csak rendszerét kell aktiválnia.

A rendszer-aktiválást segítő beépített alkalmazás

A SuliX Professional aktiválása nagyon egyszerű a beépített alkalmazás segítségével. Nincs szükség bonyolult regisztrációs kódok és hasonlók megadására, csak a sulix.hu oldalon regisztrált felhasználónevére és jelszávára lesz szüksége. Az alkalmazást a **Rendszer – SuliX Aktiválása** pontból indíthatja el.

Az alkalmazást elindítva láthatjuk a tájékoztatót, a második oldalon pedig meg kell adni a felhasználónevet és a hozzá tartozó jelszót.

A felhasználó azonosítása az aktiválást segítő alkalmazásban

Ha helyesen adtuk meg az adatokat, akkor egy zöld pipa jelenik meg és lehetővé válik a **Tovább** gombra kattintás. Ezt követően láthatjuk egy tájékoztató-ablakban, hogy milyen változattal is rendelkezünk.

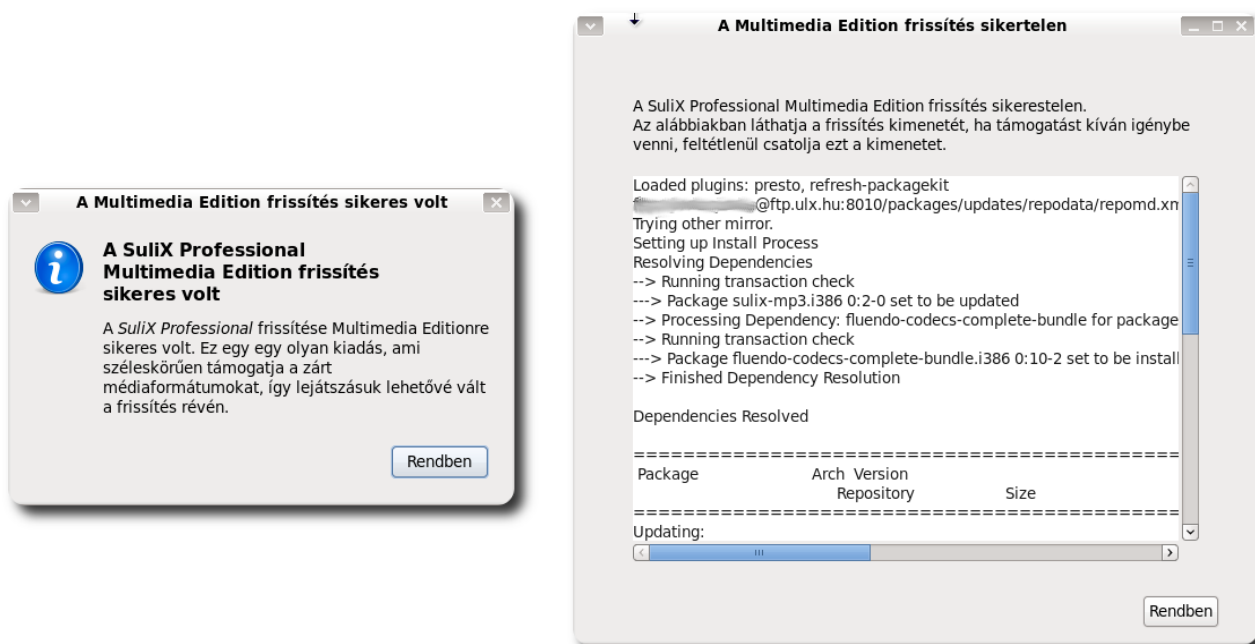
Regisztrált változat típusa

SuliX Professional rendszer bővítése Multimedia Edition változatra

Előfordulhat, hogy Ön az alapváltozatot kapta a számítógépével együtt, vagy azt töltötte le a, de szeretne bővített multimédia-támogatást élvezni. Ehhez nem kell mást tennie, csak ellátogatni a sulix.hu oldalra, ahol megrendelheti a Multimedia Edition változatot.⁶

Ha a regisztráció rendben lezajlott, nem kell mást tennie, mint megnyitnia a rendszert aktiváló alkalmazást, melyet a **Rendszer – SuliX Aktiválása** pontból érhet el. Ekkor elindul az előző fejezetben már ismertetett alkalmazás, mely ellenőrzi SuliX Professional előfizetését és beállítja a rendszer frissítését. Az alkalmazás használatáról az előző fejezetben olvashat.

Amennyiben az alkalmazás azt észleli, hogy Multimedia Edition előfizetést regisztráltak, akkor a háttérben frissíti is a rendszert, hogy települjön a Multimedia Edition által tartalmazott bővített multimédia-támogatás. A telepítés sikeres mivoltáról egy ablak tájékoztatja⁷.

Frissítés sikeres vagy nem sikeres volta

6. Ha nem támogatott médiaformátumot nyit meg, a megjelenő ablakban a Multimedia Edition gombra kattintva rögtön a megrendelőoldalra juthat.

7. Ha nem sikeres a telepítés, a hibaüzenet is az ablakban található, ha támogatást kíván igénybe venni, a kimenetet mindenképpen csatolja.